

POSTANOWIENIE

Dnia 16 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Grubba (przewodniczący)

SSN Małgorzata Gierszon (sprawozdawca)

SSN Kazimierz Klugiewicz

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Dariusza Kuberskiego
w sprawie **D.K.**

oskarżonego z art. 280 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 16 października 2024 r.,

zażalenia obrońcy oskarżonego

na postanowienie Sądu Najwyższego

z dnia 11 września 2024 r., sygn. akt II KK 47/24,

w przedmiocie zastosowania wobec oskarżonego tymczasowego aresztowania

na podstawie art. 538 § 2 k.p.k. w zw. z art. 258 § 1 k.p.k.

postanowił:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 26 listopada 2021 r. Sąd Okręgowy w Warszawie, w sprawie VIII K 210/20, uznał oskarżonego D.K. za winnego czynu z art. 280 § 2 k.k. i za to na powyższej podstawie skazał go i wymierzył mu karę 6 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 45 § 1 kk orzekł od oskarżonych D.K. i M.B. przepadek równowartości korzyści osiągniętej przez nich z popełnienia

przestępstwa w kwocie po 800 zł. Poza tym, Sąd zaliczył na poczet kary okres rzeczywistego pozbawienia D.K. wolności oraz orzekł o kosztach postępowania.

Powyższy wyrok został zaskarżony przez obrońców oskarżonych i oskarżycieli posiłkowych. Wyrokiem z dnia 22 marca 2023 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Kamy w prawie sygn. akt II AKa 278/22 utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Następnie od powyższego wyroku kasację w całości na korzyść M. B. wniósł jego obrońca, który wyrokowi zarzucił:

1. w zakresie dotyczącym się samego postępowania przed Sądem odwoławczym:

1. rażące naruszenie art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmieniona następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełniona Protokołem nr 2 (dalej: EKPCz), Dz.U. 1993.61.284 z dnia 1993.07.10 w zw. z art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej (dalej: KPP), 2007/C 303/01 (Dz.U.UE C z dnia 14 grudnia 2007 r., w zw. z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, poprzez wydanie orzeczenia przez Sąd, w składzie którego zasiadał sędzia I. S., nominowana na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w Warszawie 18 grudnia 2020 r. przez Prezydenta RP na mocy Uchwały Krajowej Rady Sądownictwa, której skład został ukształtowany na mocy Ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, Dz.U.2018.3 z dnia 2018.01.02, co skutkowało wydaniem wyroku przez Sąd nienależycie obsadzony, obciążając skarżone orzeczenie wadą, o której mowa w art. 439 § 1 § 2 k.p.k., co zwalnia obrońcę z konieczności wykazywania wpływu (w tym istotnego) tego naruszenia na treść wyroku,

2. rażące naruszenie art. 170 § 1 pkt 5 k.p.k. i art. 452 § 2 pkt 2 i 3 k.p.k. polegające na niezasadnym oddaleniu wniosków dowodowych zawartych w apelacji obrońcy M.B. (...);

3. rażące naruszenie art. 406 § 1 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. (...);

2. w zakresie dotyczącym się dokonanej kontroli odwoławczej, wyznaczonej granicami zaskarżenia (w tym i postawionymi orzeczeniu zarzutami) ale i w zakresie, w jakim Sąd obowiązany był działać z urzędu: rażące naruszenie art.

280 § 2 k.k., art. 64 ust. 1 ustawy z dn. 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.2023.172 t.j. z dnia 2023.01.24), art. 433 § 2 k.p.k., art. 457 § 3 k.p.k., art. 440 k.p.k.

W związku z tymi zarzutami obrońca wniósł o uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie i utrzymanego nim w mocy wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie oraz o przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. W odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 11 września 2024 r., w sprawie II KK 47/24, po rozpoznaniu kasacji uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie w odniesieniu do M.B., a na podstawie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. i art. 435 k.p.k. w związku z art. 518 k.p.k. także w odniesieniu do D.K. i przekazał sprawę Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Jednocześnie Sąd Najwyższy postanowił zastosować wobec oskarżonego D.K. środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania do dnia 10 grudnia 2024 r., godz. 12.10. Jako przyczynę jego zastosowania wskazał na okoliczności przypisanego czynu, które wpływają na obawę utrudniania biegu postępowania wobec wymiaru orzeczonych kar pozbawienia wolności.

Zażalenie na to postanowienie wniósł obrońca oskarżonego. Zaskarżył to postanowienie w całości na jego korzyść i zarzucił mu:

1. obrazę przepisu art. 538 § 2 w zw. z art. 258 § 1 i § 2 poprzez orzeczenie tymczasowego aresztowania oskarżonego D.K., podczas gdy nie zachodzą przesłanki do orzeczenia takiego środka, ze względu na fakt, że oskarżony odbył już większość zasądzonej pierwotnie kary pozbawienia wolności do końca kary pozostało mu jedynie półtora roku, nie zachodzi więc wobec oskarżonego obawa, że będzie on w jakimkolwiek stopniu utrudniał śledztwo, uciekał przed organami ścigania lub w jakimkolwiek stopniu zagrażałoby to dobru postępowania;

2. błąd w ustaleniach faktycznych i uznanie przyjętych za jego podstawę, który mógł mieć wpływ na jego treść i nie wzięcie pod uwagę okoliczności, które miały wpływ na to, że wobec oskarżonego nie powinno być stosowane tymczasowe aresztowanie, w szczególności stanu zdrowia oskarżonego oraz możliwości zmiany wyroku wobec oskarżonego.

W związku z tymi zarzutami, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesione zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie

Stosując, wobec tego oskarżonego, środek zapobiegawczy – tymczasowe aresztowanie (art. 538 § 2 zd. pierwsze k.p.k.), wobec ustania, z chwilą wydania wyroku kasacyjnego, wykonania orzeczonej w stosunku do niego kary (art. 538 § 1 k.p.k.), sąd kasacyjny uznał, że w świetle zgromadzonych w sprawie dowodów, istnieje duże prawdopodobieństwo popełnienia przez oskarżonego D.K. zarzucanego mu czynu. Znaczenie ma przy tym również to, że przyczyną uchylenia wyroku sądu odwoławczego była bezwzględna podstawa odwoławcza z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Dlatego nie ma wątpliwości, że zaktualizowała się przesłanka ogólna stosowania środków zapobiegawczych, w tym tymczasowego aresztowania, gdyż zgromadzone dowody wskazują na duże prawdopodobieństwo, że oskarżony popełnił przestępstwo. Tym samym, nie można podzielić stanowiska obrońcy jakoby istniało wysokie prawdopodobieństwo, że wobec oskarżonego zapadnie - jak określił to obrońca - „wyrok wolnościowy”.

Poza tym, oskarżonemu zarzucono popełnienie zbrodni z art. 280 § 2 k.k., a w związku z tym grożąca za ten czyn kara uzasadniała, w ocenie Sądu Najwyższego, konieczność zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania przez zastosowanie tego najsurowszego środka zapobiegawczego (art. 258 § 2 k.p.k.). Przypomnieć należy, że podstawy stosowania tymczasowego aresztowania, określone w art. 258 § 2 k.p.k., stanowią samodzielne przesłanki stosowania tego środka zapobiegawczego, m.in. w razie zarzucenia popełnienia zbrodni (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2012 r., I KZP 18/11, OSNKW 2012, z. 1, poz. 1). Powołany przepis wprowadza szczególny

rodzaj domniemania co do istnienia obawy, że oskarżony będzie – z uwagi na grożącą mu karę – bezprawnie utrudniał postępowanie, a tym samym nie ma w tym wypadku, tak jak to ma miejsce w sytuacjach określonych w art. 258 § 1 k.p.k., konieczności wykazywania, iż zachodzi uzasadniona obawa ucieczki lub ukrycia się oskarżonego. Oczywiście domniemanie to jest wzruszalne, rzecz w tym, że argumentacja zawarta w zażaleniu nie pozwala w sposób jednoznaczny wykluczyć możliwości, iż ze strony tego oskarżonego nie zostanie podjęta obstrukcja procesowa. Tej oceny nie zmienia fakt, że odbył już znaczną część orzeczonej kary. Jak wynika z protokołów przesłuchania oskarżonego D.K., jego wyjaśnienia ulegały zmianie.

Orzeczona wobec oskarżonego przez sąd kara pozbawienia wolności, przy uwzględnieniu charakteru sprawy i rodzaju ciężącego na oskarżonym zarzutu, w pełni uprawniały do zastosowania wobec niego najsurowszego z przewidzianych prawem środków zapobiegawczych.

Podsumowując, analizując, przez pryzmat wskazanych wyżej w zaskarżonym postanowieniu okoliczności, treść zarzutów zażalenia jednoznacznie stwierdzić należy, że nie podważyły one w najmniejszym nawet stopniu toku rozumowania Sądu Najwyższego stosującego tymczasowe aresztowanie. Tym bardziej, że przywołując stan zdrowia oskarżonego jako okoliczność świadcząca o bezzasadności zaskarżonego postanowienia obrońca nie przedłożył żadnej dokumentacji lekarskiej, która dowodziłaby zaistnienia sytuacji o której stanowi art. 259 § 1 pkt 1 k.p.k.

W tym stanie rzeczy, postanowiono jak na wstępie.

Małgorzata Gierszon Jerzy Grubba Kazimierz Klugiewicz

WB.

[ms]